

ANA MARÍA CAÑAMARES

A zene hatalma

Az asztalon csupán egy ezüstlap volt, néhány belevéselt betűvel. Ahogy a férfi szájához emelte a harmonikát és játszani kezdett, a nő behunyta a szemét, és egy vasúti kocsiban látta magát; a dallamon túl hallotta a vonat zaját, ahogy a kerekek a sínekhez súrlódnak, hallotta a tehének bögését; érezte a szén, a szalma, a nyáj szagát, a hatalmas folyóét, amely fölött átrobogtak. Érezte bőrén átizzadt és lyukaktól szagzott ruháit. Félig lehuny szemhéján át látta a napfény játékát a félhomályban és a törött deszkákat. Biztos volt benne, hogy Arkansas közepén, egy réten haladnak át; és sejtette a szabadságot, a kalandot és az éhséget.

Amikor kinyitotta a szemét, nem tudta, elmesélje-e, amit átélt; ám akkor meglátta, ahogy a férfi kinyújtóztatja elgémberedett tagjait, rögtön tudta, hogy együtt utaztak abban a harmadosztályú vagonban, jegy nélkül, a semmibe.

A doktor

Mióta a kis kasztíliai faluba osztották be orvosnak, arról álmodozott, hogy beáll egy olyan szervezetbe, amely aztán a híradókból ismert távoli háborúkba viszi őt sebeket gyógyítani.

Egy napon a következőt olvasta: „A fájdalomnak és a halálnak végtelen sok fajtája van”.

Azóta türelemmel hallgatja a délutánt a rendelőjében töltő öreg nénik beszámolóit a magányról.

Az antilop és a nöstényoroszlán

Noha a hátában érzi már a nöstényoroszlán leheletét, az antilop mégis megpróbálkozik egy utolsó csellel. Az oroszlán azonban elébe kerül, útját állja, és végre megragadja a nyakánál.

Az antilop még megvonaglik; tudja jól, hogy nem menekülhet, de az ösztön, az élni akarás, társai tekintete a csordából (akik már biztonságban vannak a magas fű között), minden arra serkenti, hogy még egyszer megrántsa magát. Miközben támadója fogai marcangolják, gondolkodni kezd. Arra gondol, hogy nincs többé szavannai hajnal; soha többé bársonyos bőrén a levegő

rezgése és a jótékony eső; soha többé a hím hívása, aki őt kiválasztotta.

De soha többé örök készenlét, soha többé éhség, szárazság és fenyegető zörejek, soha többé a sovány vigasz, hogy ő él, miközben egyik kölykét felfalták.

És az antilop odapillant a csordából megmaradtakra. Aztán ellenállás nélkül, szinte gyengéden átadja magát a harapásnak. A nöstényoroszlán gyorsan, tisztán végzi be munkáját.

A mama barátnője

Amikor a mama barátnője megérkezett hozzánk ajándékkal megrakott bőröndjeivel, olyan volt, mintha a Karácsony állított volna be, még ha április vagy szeptember volt is. A mama barátnője térképeket terített ki, csomagokat osztogatott, berbereknak öltöztetett be minket, különféle történeteket és fényképeket szórt szét közöttünk, végül pedig elhelyezte a neszeszerét a szappanjaink és fogkeféink mellett; innen tudtuk, hogy mostantól egy ideig a miénk lesz.

Az ételek egzotikus ízekkel teltek meg, a tánc buja és féktelen lett, még a nevünk is megváltozott, egyik nap Szamarkandnak hívtuk egymást, másik nap Tegucigalpának, Gobinak vagy Tombuctúnak. Az iskolában az osztálytársaink versengtek, hogy ki legyen az a szerencsés, aki nálunk töltheti a délutánt. A mama barátnője azonban, bár esténként későig hallottuk őket beszélgetni egy furcsa csillogású likőrösüveg mellett, sosem látszott fáradtnak.

Ami először feltűnt nekem aznap, az elgyötört arca volt, amelyet a mamám ölében pihentetett. Nem emlékszem, minek mentem le a nappaliba, de rögtön az az érzésem támadt, hogy tiltott jelenet részese vagyok, de nem mintha illetlen vagy szégyenletes lett volna; túl volt azon, akár ha a két nő öltözőjébe léptem volna be. Mert nem csak a mama barátnőjének törekenysége volt abban a jelenetben; főleg a mama szomorúsága volt benne. Mintha az ő szeme többet látott volna, mint a barátnőjéé. Mintha több embertől búcsúzott volna el. Mintha végképp megelégette volna, hogy támasza legyen mások álmainak.

A hangya és a vihar

Amikor kitör a vihar, a hangyák sietve menekülnek a hangyabolyba. Vannak hangyák, akiket megmosolyogtat a hirtelen jött futóverseny, mások szitkokat dünyögnek, megint mások egyszerűen beletörödvé veszik

tudomásul a nagy vízfürdőt és a sietséget. Mindig akad egy, aki inkább odakint marad, a többiek a hangyaboly bejáratából hívogatják éles és ijedt hangon, és figyelni az ágak reszkető táncát, az ég és a föld drámai fény-árnyék játékát; kezdetben megrémíti, hogy olyan kicsi, de aztán hozzászokik, később pedig úgy érzi, hogy a gran-

diózus látvány mellett eltörpülnek a hangyaboly perpatvarai, a mindennapos felfordulás... és remény és félelem nélkül az esőcseppek felé fordítja fejét, melyek hatalmas égitestekként hullanak alá.

Orbán Eszter fordításai

Az operatőr

A gondolat úgy tört fel belőle, mint a hányás. Vége. Nincs senki a túloldalon. Most már tudja. Senkit nem érdekelnek már a halottak, az emberek, akiket megölnek, hogy aztán ő újra megölje őket. Az ő fegyvere nem köp, hanem nyel. Olyan, mint egy átkozott gyomor, amely örökké meztelen, síró, sebesült, beteg emberekre éhes: lenyeli egyben, aztán később kiköpi őket, beskatulyázva, mintha ezzel kitöltené azt az időt, amit a reprodukálásuk igényel. A túloldalon azonban senki nem várja, senki nem üdvözli őket. Átszelik a világot egy találkozás kedvéért, ami soha nem történik meg. Halottként távoznak, és láthatatlanná lesznek, mint a szellemek. Csak ez az oldal marad: az áldozatok és hóhérok oldala, na meg ő, a két világ között. Elrabolja a lelküket és a legbensőségesebb titkaikat, hogy aztán hamis útlevelet állítson ki nekik az örökkévalóságba való utazáshoz. De most vége. Vége, mondja, mert tudja, hogy a katona – bár egy szavát sem érti és fogalma sincs, mit jelent a fényképezőgép kattánása –, a fegyverropogás eszperantó nyelvén válaszol majd. A lövés zaja nem lepi meg, a golyó átfúrja a karját. A csodálkozás, amiből hamarosan kíváncsiság és megkönnyebbülés lesz, annak köszönhetően, ahogy figyelni a vér csorgását, élőben, ez alkalommal nincs ott a lencse szűrője, és azt gondolja, most igen, végre megszabadult attól az eszköztől, ami eddig nem hagyta, hogy ő is az áldozatok oldalára kerüljön.

A trópusok emléke

Miguel bácsi több mint tizenöt évig dolgozott Mexikóban. Amikor úgy-ahogy meggazdagodott, hazatért. Nem volt túl szentimentális alkat, nem hagyta, hogy eluralkodjon rajta bármiféle nosztalgia. Számára egyik országból a másikba költözni nem jelentett többet, mint amikor valaki másik irodát kap. Egy nap azonban, miután Miguel bácsi valamilyen hangszáلبetegség következtében elveszítette a hangját, kért egy darab papírt, amire aztán megfon-

toltan, bensőségesen a következőt írta: „...azok a délutánok, amikor a nyugágyban fekvé hallgattam a trópusi eső kopogását az udvaron...” Soha nem tért vissza a hangja, és hiába kerestük a folytatást az üzeneteiben, amelyekben gyakorlati kéréseit írta le az ételekre vagy a gyógyszereire vonatkozóan. Csak egy soha véget nem érő délutáni eső emlékét hagyta ránk, semmi mást.

Megrögzött szokások

Amikor hazaértünk hozzá, az első dolga mindig az volt, hogy teát készített. Két kanállal mert magunknak, egy kanállal a teáskannába. Először a tejet porciózta ki, utána a teát. Azt mondta, ez egy régi szokás, mert régen a teát olyan finom porceláncsészéből itták, hogy a forró italtól akár el is repedhetett, ha nem vigyáztak. Szerettem hallgatni őt, miközben teát töltött a csészékbe. Amikor felhívott, hogy szakítson velem, az első dolgom az volt, hogy teát készítettem, egy kanállal mertem magamnak, eggyel a teáskannába, és arra gondoltam, hogy a legmegrögzöttebb szokások azok, amelyeket az elveszett szerelmek hagynak örökségül.

Ajánlás egy könyvben

Luisnak, aki amikor elvette tőlem a feleségem, az irodalom karjaiba taszított, ahol rátaláltam a a leghűségesebb szeretőre és a legjobb beszélgetőpartnerre.

Bakucz Dóra fordításai

Ana Pérez Cañamares (1968) Tenerifén született, Madridban él. Novellái és versei számos antológiában megjelentek, költészettel foglalkozó blogot szerkeszt.